

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอธิบายคุณค่า

เรื่อง ขุนช้างขุนแผน (๒)

ครูผู้สอน ครูชลรัถย์ คองกำเนิด

ทบทวนความรู้...จับคู่คำศัพท์

มรณา

เขื่อนแซ

สระพริ่ง

รัญจวน

ทรามเชย

รัญจวน

สระพริ่ง

เขื่อนแซ

ทรามเชย

มรณา

ปั่นป่วนใจ

ปรากฏพร้อม ๆ กัน

เถลไถล

หญิงงามน่ารัก

ตาย, เสียชีวิต

คำถามชวนคิดพินิจความรู้

๑. เมื่ออ่านวรรณคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่งจบแล้ว สิ่งสำคัญที่ผู้อ่านควรปฏิบัติคืออะไร

ก. สรุปความรู้และข้อคิด

ข. เขียนย่อความจากเรื่อง

คำถามชวนคิดพินิจความรู้

๒. สิ่งสำคัญจากการอ่านวรรณคดีหรือวรรณกรรม ที่ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านมากที่สุดคืออะไร

ก. ความสนุกสนานบันเทิง

ข. ความรู้และข้อคิด

คำถามชวนคิดพินิจความรู้

๓. ความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ควรมีลักษณะอย่างไร
จึงจะถือว่ามีประโยชน์ต่อผู้อ่านมากที่สุด

ก. นำไปใช้ในชีวิตได้จริง

ข. เข้าใจและจดจำได้ง่าย

การอธิบายคุณค่า
เรื่อง ขุนช้างขุนแผน (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ❖ บอก หลักการอธิบายคุณค่าของวรรณคดีได้
- ❖ อธิบายคุณค่าและข้อคิดจากเรื่อง ชุนช้างชุนแผน ได้
- ❖ บอกแนวทางการนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

คำถามกระตุ้นความคิด

คำถาม : นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับ
คำกล่าวที่ว่า “**วันทองสองใจ**”

คำตอบ : ไม่เห็นด้วย เพราะนางวันทอง
ตกอยู่ในสถานะที่ลำบากในการตัดสินใจ

คำถามกระตุ้นความคิด

คำถาม : นักเรียนคิดว่า คุณค่าของวรรณคดี เรื่อง ชุนช้างขุนแผน ควรเน้นไปที่เรื่องใด ระหว่างตัวละครกับแก่นเรื่อง

คำตอบ : ควรเน้นที่แก่นเรื่อง เพราะแก่นเรื่อง เป็นความคิดสำคัญของเรื่อง

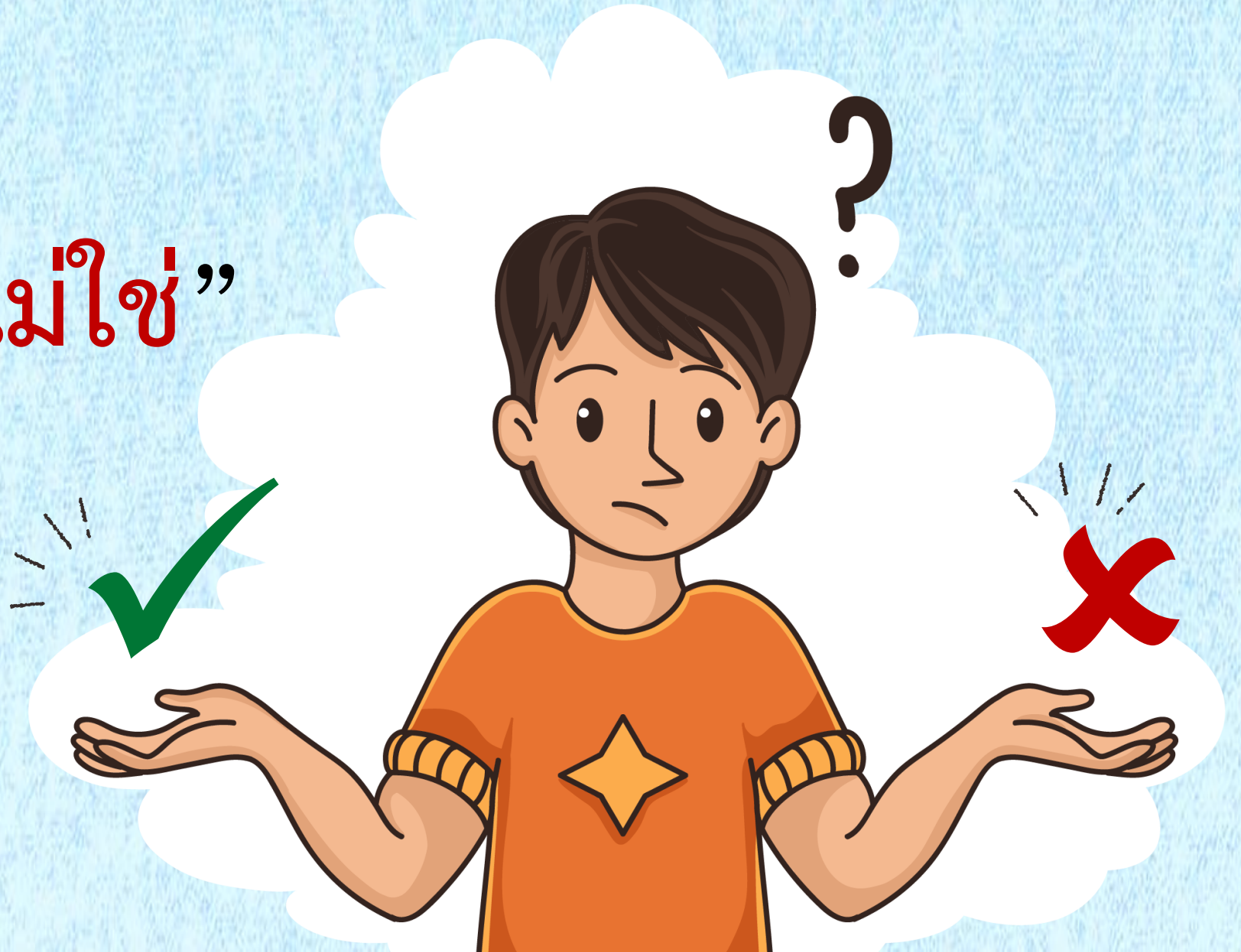

ทบทวนความรู้
สู่การวิเคราะห์คุณค่า
และข้อคิด

กิจกรรม

“ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้
แล้วตอบคำถามว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

๑. การวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย จะทำให้ผู้อ่านทราบเจตนาของผู้แต่ง

๒. การสรุปคุณค่าและข้อคิด ไม่จำเป็นต้องอ่านเรื่องให้จบ

๓. การวิเคราะห์โครงเรื่อง ตัวละคร และแนวคิด จะทำให้เข้าใจเรื่องได้ดี

๔. การศึกษาวรรณคดีจะช่วยให้วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้ง่าย

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้
แล้วตอบคำถามว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

๕. การระบุนามเชื่อและประเพณี เป็นการอธิบายคุณค่าด้านเนื้อหา

๖. คุณค่าด้านสังคม เป็นเรื่องราวที่สะท้อนสภาพวิถีชีวิตและค่านิยม

๗. การวิเคราะห์ความงามทางภาษา เป็นคุณค่าด้านวรรณศิลป์

๘. คุณค่าด้านเนื้อหา ต้องอาศัยความรู้ด้านศิลปะในการประพันธ์

คำถามชวนคิด ?

คำถาม : จากเรื่อง ชุนซ้างชุนแผน ตอน กำเนิดพลาญงาม สะท้อนสังคม และวิถีชีวิตของคนไทยในสมัยอดีต เรื่องใดบ้าง

คำตอบ : การบวชเรียนของผู้ชายในสมัยก่อนต้องบวชเรียนอยู่ที่วัด และการแต่งกายของชายหญิงที่นุ่งโจงกระเบน

การบวชเรียนของผู้ชาย
ในสมัยก่อน
ต้องบวชเรียนอยู่ที่วัด

การแต่งกายของ
“ผู้ชาย” และ “ผู้หญิง”
ที่มักนุ่งโจงกระเบน

กิจกรรม

วิเคราะห์คุณค่า

ค้นหาข้อคิด

เรียกหาข้าคนอลหม่าน
ให้ไปรับยายสายกับยายยอ

บนนอกชานพวกผู้หญิงออกวิ่งสอ
แต่ล้วนหมอต้าแยเซ็งแซมมา

วิเคราะห์คุณค่า ได้ดังนี้

บทร้อยกรองนี้ ทำให้เห็นภาพชัดเจน

ในสมัยก่อนการคลอดบุตร จะต้องทำคลอดโดยหมอต้าแย ซึ่งเป็นผู้หญิง
ที่มีอายุ และมักเกิดความซุลมุนวุ่นวายเสียงดัง

พอพื้นที่ห้องแว่นางแม่หวัด
ขุนช่างมองร้องอ้ายหนูเป็นผู้ชาย

หน้าซีดดอกส้มมิ่งขวัญหาย
ทั้งย่ายายเยียมลูกให้หยูกยา

วิเคราะห์คุณค่า ได้ดังนี้

บทร้อยกรองนี้ สะท้อนญาติผู้ใหญ่ที่เอ็นดูเด็กแรกเกิด

ไม่ว่าครอบครัวใดก็ตามที่มีเด็กแรกเกิด ญาติผู้ใหญ่ก็มักจะให้ความรัก
ความเอ็นดูแก่เด็กคนนั้น ต่างพากันมาเยียมและรับขวัญหลาน

จึงเย็บใส่ใส่ขนมกับส้มลื้ม
แหวนราคาห้าชั่งทองบางตะพาน

ทั้งแช่อิ่มจันอับลูกพลับหวาน
ล้วนต้องการเก็บใส่ในไหน้อย

วิเคราะห์คุณค่า ได้ดังนี้

บทร้อยกรองนี้ สะท้อนความห่วงใย และการจัดเตรียมสิ่งของ
การจัดเตรียมถุงเล็ก ๆ สำหรับใส่เงินทอง มะม่วงกวน จันอับ ลูกพลับ
แหวนราคาห้าชั่ง (๑ ชั่ง = ๘๐ บาท) ทองบางตะพาน (บางสะพาน)

นางวันทองน้องคะนึ่งถึงขุนแผน
ด้วยลูกแมนเหมือนเหลือเป็นเชื้อสาย
บอกข่าวไพร่ให้สำเหนียกเรียกลูกชาย
ชื่อว่าพลายงามน้อยแก้วกลอยใจ

วิเคราะห์คุณค่า ได้ดังนี้

บทร้อยกรองนี้ สะท้อนความเชื่อในการตั้งชื่อลูก
การตั้งชื่อลูกให้พ้องกับชื่อบิดามารดาผู้ให้กำเนิด เพื่อความเป็นสิริมงคล

พอแมงมุมอุ้มไข่ไต่ตอก
นางผกเงี้ยวฟังดั่งผิงผิง
ประหลาดกลางหมางจิตคิดคะนึ่ง
รำลึกถึงลูกชายเจ้าพลาถางาม

วิเคราะห์คุณค่า ได้ดังนี้

บทร้อยกรองนี้ สะท้อนความเชื่อเรื่อง ลางร้าย
คนสมัยก่อนเชื่อว่า สัตว์บางชนิดเป็นลางร้าย นำความอัปมงคลมาให้ชีวิต

จะบนหมุสุราร่ำว่าครบ
ขอให้พบลูกตัวทูนหัวเอ๋ย
แล้วลดเลี้ยวเที้ยวแลชะเง้อง
โธ่ทรามเซยหลากแล้วพ่อแก้วตา

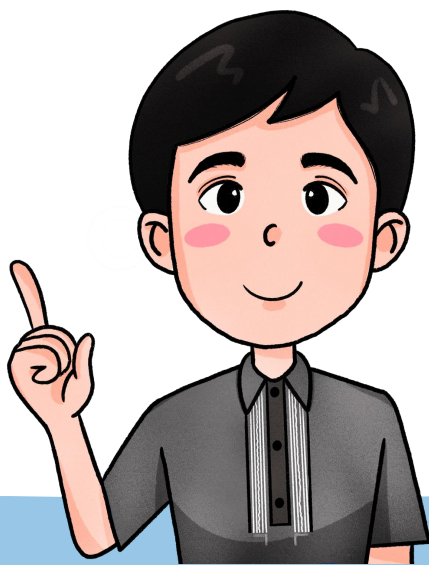

วิเคราะห์คุณค่า ได้ดังนี้

บทร้อยกรองนี้ สะท้อนความเชื่อเรื่อง การบนบานศาลกล่าว
คนสมัยก่อนเชื่อว่า การบนบานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะช่วยให้สำเร็จดังประสงค์

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗
เรื่อง หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร โดย
การตอบคำถาม สรุปความรู้ คุณค่า
และข้อคิดจากเรื่อง **ขุนช้างขุนแผน**
ตอน **กำเนิดพลายงาม**

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปความรู้ ข้อคิด และการนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต
ที่ได้จากเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม

๑. จากเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม สะท้อนสังคมและวิถีชีวิตของคนไทยในอดีต
เรื่องใดบ้าง (เขียนอย่างน้อย ๒ ประเด็น)

๒. สมมติเหตุการณ์ “ถ้านักเรียนเป็นพลายงาม ลองเขียนบรรยายความรู้สึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่
เกิดขึ้นกับตนเอง และมีแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างไร”

๓. นักเรียนเห็นด้วยกับนางวันทองหรือไม่ ที่ให้พลายงามไปอยู่กับย่าที่เมืองกาญจนบุรี เพราะอะไร

๔. จากเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม นักเรียนจะนำเรื่องใดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๗
เรื่อง หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำเพิ่มเติม
- ๓) ประเมินการเขียนสรุปความรู้
และข้อคิดจากเรื่อง ขุนช้างขุนแผน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ทำใบงานที่ ๗
เรื่อง หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๗ เรื่อง หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ชุนข้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเสภา เรื่อง ชุนข้าง ขุนแผน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปความรู้ ข้อคิด และการนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต
ที่ได้จากเรื่องขุนข้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม

๑. จากเรื่อง ชุนข้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม สะท้อนสังคมและวิถีชีวิตของคนไทยในอดีต
เรื่องใดบ้าง (เขียนอย่างน้อย ๒ ประเด็น)

.....
.....
.....

๒. สมมติเหตุการณ์ “ถ้านักเรียนเป็นพลายงาม ลองเขียนบรรยายความรู้สึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่
เกิดขึ้นกับตนเอง และมีแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างไร”

.....
.....
.....

๓. นักเรียนเห็นด้วยกับนางวันทองหรือไม่ ที่ให้พลายงามไปอยู่กับย่าที่เมืองกาญจนบุรี เพราะอะไร

.....
.....
.....

๔. จากเรื่อง ชุนข้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม นักเรียนจะนำเรื่องใดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

ใบงานที่ ๗

เรื่อง หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร

ใบงานที่ ๗ หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร

๑. จากเรื่อง ชุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม สะท้อนสังคมและวิถีชีวิต
ของคนไทยในสมัยอดีต เรื่องใดบ้าง (เขียนอย่างน้อย ๒ ประเด็น)

.....

.....

ใบงานที่ ๗ หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร

๒. สมมติเหตุการณ์ “ถ้านักเรียนเป็นพลายงาม ลองเขียนบรรยายความรู้สึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง และมีแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างไร”

.....

.....

ใบงานที่ ๗ หาข้อคิดประติษฐ์อักษร

๓. นักเรียนเห็นด้วยกับนางวันทองหรือไม่ อย่างไร ที่ให้พลาถางมไปอยู่กับย่า
ที่เมืองกาญจนบุรี

.....

.....

ใบงานที่ ๗ หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร

๔. จากเรื่อง ชุนซ่างชุนแพน ตอน กำเนิดพลายงาม นักเรียนจะนำข้อคิด
เรื่องใดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

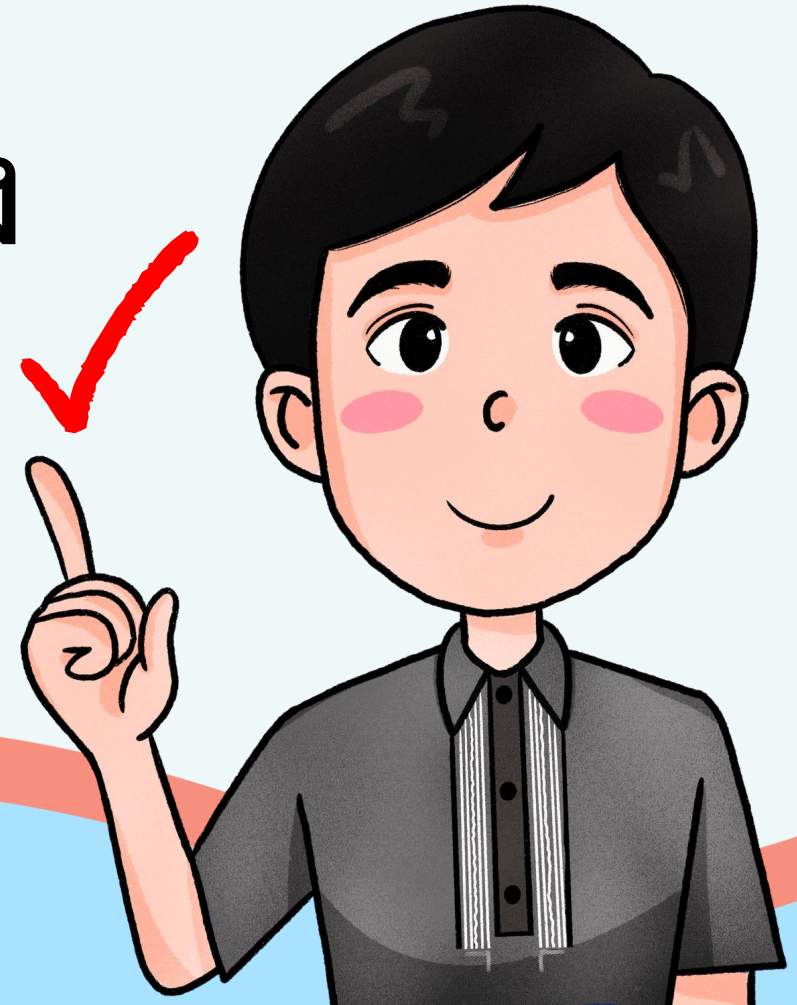
.....

.....

สรุปการทำกิจกรรม และตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๗ หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร

๑. จากเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม สะท้อนสังคมและวิถีชีวิตของคนไทยในสมัยอดีต เรื่องใดบ้าง (เขียนอย่างน้อย ๒ ประเด็น)

๑.๑ การบวชเรียนของผู้ชาย จะต้องบวชเรียนและอาศัยอยู่ในวัด

๑.๒ การคลอดบุตรที่เรือนของตนเอง โดยมีหมอต้าแยเป็นผู้ทำคลอด

ใบงานที่ ๗ หาข้อคิดประติษฐ์อักษร

๒. สมมติเหตุการณ์ “ถ้านักเรียนเป็นพลายงาม ลองเขียนบรรยายความรู้สึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง และมีแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างไร

เป็นการพลัดพรากที่สร้างความเศร้าโศกเป็นอย่างมาก ซึ่งทำใจได้ยาก แต่ก็ต้องจำยอม มิฉะนั้นอาจจะต้องตายด้วยฝีมือของขุนช้าง จากนั้นไปจะต้องทำจิตใจให้เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค มุ่งมั่นตั้งใจเล่าเรียนวิชา

ใบงานที่ ๗ หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร

๓. นักเรียนเห็นด้วยกับนางวันทองหรือไม่ อย่างไร ที่ให้พलयงามไปอยู่กับย่า
ที่เมืองกาญจนบุรี

เห็นด้วย เพราะพलयงามจะได้ปลอดภัยจากขุนช้าง ไม่ถูกขุนช้างทำร้าย
ร่างกายและถูกฆ่าอีก

ใบงานที่ ๗ หาข้อคิดประดิษฐ์อักษร

๔. จากเรื่อง ชุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม นักเรียนจะนำข้อคิด
เรื่องใดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ไม่ทำร้ายร่างกายของผู้อื่น ไม่เบียดเบียนชีวิตของผู้อื่น และควรใช้เหตุผล
มากกว่าการใช้อารมณ์เป็นที่ตั้ง

สรุป

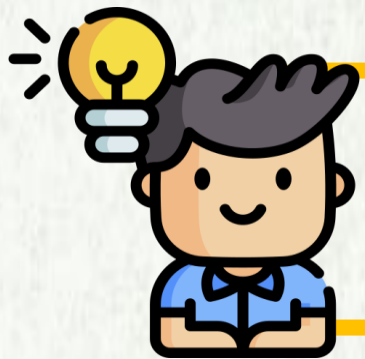
คุณค่าของวรรณคดีไทย

๑. คุณค่าด้านเนื้อหา

๒. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๓. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. คุณค่าด้านการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

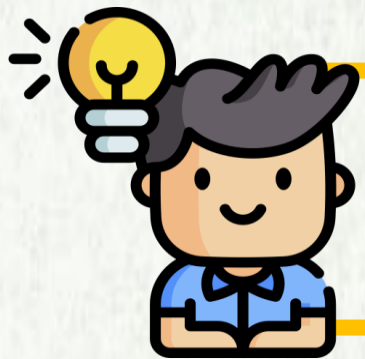
คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม ? : นักเรียนคิดว่า ความเชื่อของคนไทยในอดีตกับปัจจุบัน เหมือนกันหรือไม่ เพราะอะไร

คำตอบ : มีทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน เพราะความคิดความเชื่อของผู้คนอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

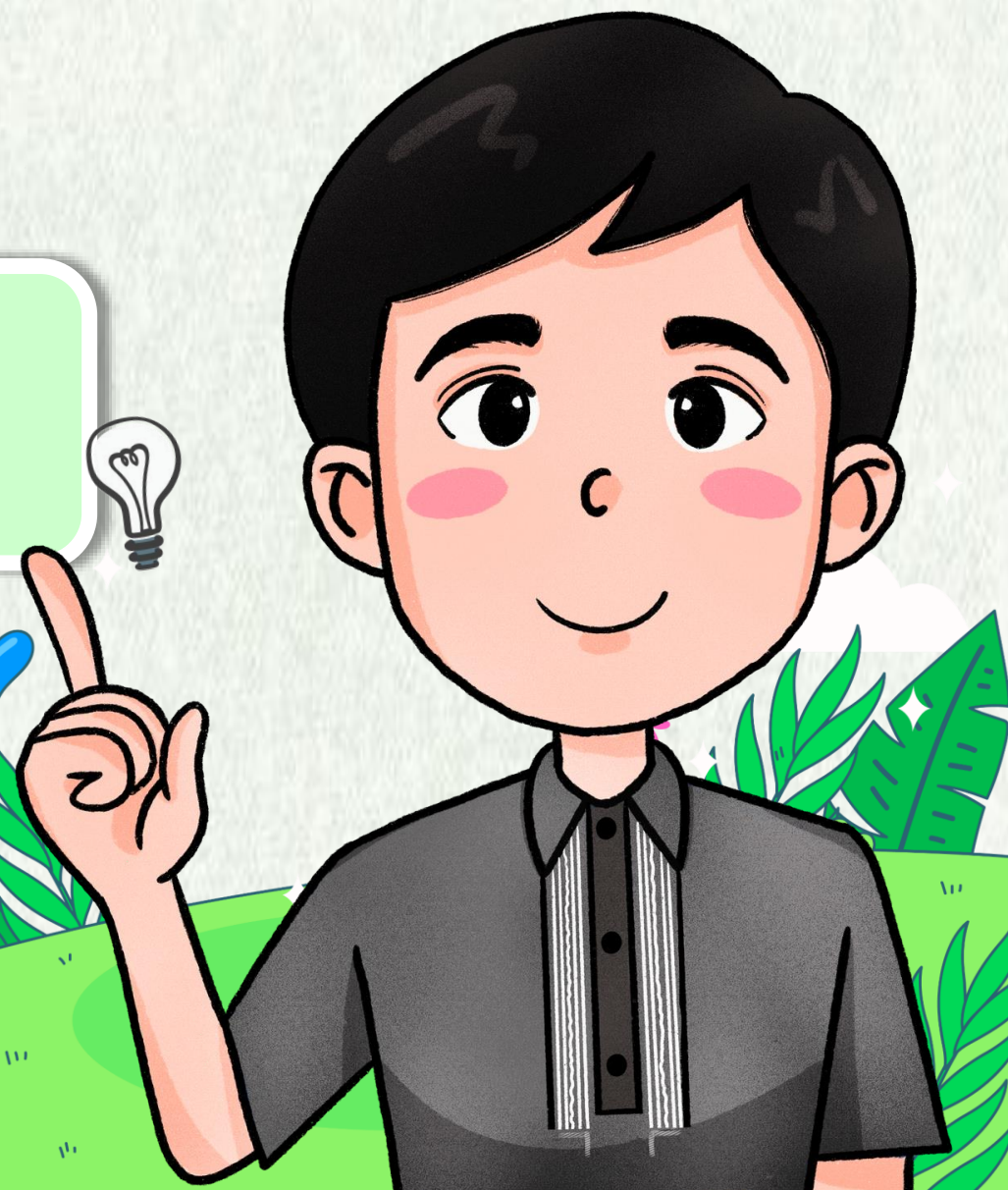

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม ? : จากเรื่อง ขุนช้างขุนแผน สะท้อน
คุณค่าใดเด่นชัดมากที่สุด เพราะอะไร

คำตอบ : สะท้อนคุณค่าด้านสังคมเด่นชัด
มากที่สุด เพราะได้นำเสนอวิถีชีวิต ค่านิยม
ความเชื่อ และประเพณีในยุคสมัยนั้น

บทเรียนครั้งต่อไป

การพูดแสดงความรู้

ความเข้าใจ

รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบความรู้ เรื่อง พูดอย่างไร เข้าใจทั่วกัน
- ใบงาน เรื่อง พูดอย่างไร เข้าใจทั่วกัน
- แบบประเมินการพูดแสดงความรู้ความเข้าใจ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

